

Türkiye Klinikleri

GELENEKSEL VE TAMAMLAYICI TIP

ÖZEL KONULAR

Traditional and Complementary Medicine

SPECIAL TOPICS

EDİTÖR - EDITOR

Prof. Dr. Nazlı ŞENSOY (Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği ABD, AFYONKARAHİSAR)

YAZARLAR - AUTHORS

Doç. Dr. Hilal AKSOY (Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği ABD, ANKARA)

Doç. Dr. İsmail ARSLAN (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Aile Hekimliği Kliniği, ANKARA)

Uzm. Dr. Özlem AYNAOĞLU HAKVERDİ (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Aile Hekimliği Kliniği, ANKARA)

Doç. Dr. Özlem BALBALOĞLU (Yozgat Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon ABD, YOZGAT)

Prof. Dr. Mustafa ÇELİK (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği ABD, ANKARA)

Uzm. Dr. Mustafa Cihat ÇELİKÖZ (Sinanpaşa Devlet Hastanesi, Aile Hekimliği Kliniği, AFYONKARAHİSAR)

Dr. Muhammet Mustafa ÇİFTÇİ (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Darıca Farabi Eğitim ve Araştırma Hastanesi,

Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp (GETAT) Uygulama Merkezi, KOCAELİ)

Doç. Dr. Süleyman ERSOY (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Aile Hekimliği Kliniği, İSTANBUL)

Uzm. Dr. Halise KEÇİK ÖZCAN (Bahçeşaray İlçe Devlet Hastanesi, Aile Hekimliği Kliniği, VAN)

Uzm. Dr. Yavuz ÖZCAN (Bahçeşaray İlçe Devlet Hastanesi, Aile Hekimliği Kliniği, VAN)

Doç. Dr. Emin PALA (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi, Ümraniye Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, Aile Hekimliği ABD, İSTANBUL)

Dr. Öğr. Üyesi İsmail SARIKAN (Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği ABD, ANTALYA)

Prof. Dr. Nazlı ŞENSOY (Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği ABD, AFYONKARAHİSAR)

Uzm. Dr. Duygu YENGİL TACİ (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Aile Hekimliği Kliniği, ANKARA)

Doç. Dr. Funda YILDIRIM BAŞ (Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği ABD, İSPARTA)

Türkiye Klinikleri

GELENEKSEL VE TAMAMLAYICI TIP

ÖZEL KONULAR

Traditional and Complementary Medicine

SPECIAL TOPICS

Türkiye Klinikleri Yayınlarına abone olmak ve yayımlanmış diğer çalışmalara ulaşmak için; www.turkiyeklinikleri.com adresindeki "Online Alışveriş" linkini tıklayınız.

Abone işlemleriyle ilgili görüşmek için;

Abone ve Halkla İlişkiler Servisi

Tel: +90 312 286 56 56 / 118

e-posta: abone@turkiyeklinikleri.com

Türkiye Klinikleri yayınlarına reklam vermek için;

Pazarlama Satış-Proje Servisi

Tel: +90 312 286 56 56 / 142

e-posta: pazarlama@turkiyeklinikleri.com

Çalışmanın her türlü yayın hakkı Ortadoğu Reklam Tanıtım Yayıncılık Turizm Eğitim İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye aittir. Kitaptaki soru, yazı, resim, tablo, grafik ve şekiller kısmen de olsa yayıncının yazılı izni alınmadan, elektronik veya mekanik yöntemlerle basılamaz, çoğaltılamaz. Yalnızca bilimsel amaçlarla (kaynak göstermek kaydıyla) özetleme ve alıntı yapılabilir.

Ürünle ilgili sorumsuzluk, ihmal veya başka bir nedenden ötürü veya burada yer alan herhangi bir yöntem, ürün, kullanım talimatı veya görüşün herhangi bir şekilde kullanılmasından veya uygulanmasından dolayı herhangi bir yaralanma ve/veya kişi veya mülke verilen zararlar için Yayımcı tarafından herhangi bir sorumluluk kabul edilmez. Özellikle tıp bilimlerindeki hızlı gelişmeler nedeniyle, tanılar ve ilaç dozlarının bağımsız olarak doğrulanması yapılmalıdır.

Tüm reklam materyallerinin etik (medikal) standartlara uygun olması beklenmekle birlikte, bu yayına dahil edilmek, ilgili ürünün veya üreticisinin iddialarının kalitesinin veya değerinin garantisi veya onayı anlamına gelmez.

Türkiye Klinikleri yayınları halka açık yerlerde satılmaz. Sağlıkla ilgili kişi ve kurumlara abonelik usulü gönderilir.

E-ISBN: 978-625-395-152-8

© 2023 Türkiye Klinikleri

Türkiye Klinikleri Yayın Seri No: 1532

1. Baskı, Aralık 2023, Ankara-Türkiye

To subscribe to the Türkiye Klinikleri Publications and to reach other published studies; click the "Online Subscription" link from the www.turkiyeklinikleri.com address.

To discuss the subscription procedures;

Subscription and Public Relations Service

Phone: +90 312 286 56 56 / 118

e-mail: abone@turkiyeklinikleri.com

To advertise the Türkiye Klinikleri publications;

Marketing Sales-Project Service

Phone: +90 312 286 56 56 / 142

e-mail: pazarlama@turkiyeklinikleri.com

All rights are reserved by Ortadoğu Reklam Tanıtım Yayıncılık Turizm Eğitim İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. The questions, writings, pictures, tables, graphics, and figures published in this book cannot be printed or reproduced in whole or in part by electronic or mechanic ways without the written consent of the publisher. Summarizing and citation for scientific purposes (by specifying the reference) is allowed.

No liability is accepted by the Publisher for any injury and/or damage to person or property due to irresponsibility, negligence or any other reason or any use or application of any method, product, instruction manual or opinion contained herein. Especially due to the rapid developments in medicine, diagnoses and doses of drugs should be verified independently.

Although all advertising materials are expected to comply with ethical (medical) standards, inclusion in this publication does not constitute a guarantee or endorsement of the quality or value of the product or manufacturer's claims.

Türkiye Klinikleri publications cannot be sold in public places. It is sent to health-related persons and institutions as a subscription procedure.

E-ISBN: 978-625-395-152-8

© 2023 Türkiye Klinikleri

Türkiye Klinikleri Publication Serial Number: 1532

1st Edition, December 2023, Ankara-Türkiye

Türkiye Klinikleri

YAYIMCI - PUBLISHER

Ortadoğu Reklam Tanıtım Yayıncılık Turizm Eğitim İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Türkocağı Cad. No:30 06520 Balgat/Ankara/Türkiye

Tel/Phone : +90 312 286 56 56

Faks/Fax : +90 312 220 04 70

e-posta/e-mail : info@turkiyeklinikleri.com

web : www.turkiyeklinikleri.com

Sertifika No/Certificate No : 48768